

MÉNYEZHETŐ ARÁK:

A kiadványtalan átvétel	
Egyszeri ár	16 kor.
Hogydóvra	4 "
Helyben kassza kassza	
Egyszeri ár	20 kor.
Hogydóvra	5 "
Videó postán szállítva	
Egyszeri ár	24 kor.
Hogydóvra	6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hóide és
szombat napok kivételévelEredetileg és kiadványtalan:
Nagyvárad, Apáczai-utca 8.A szerkesztőség házihoz viszonylagos
vagy megrendelésre nem vállalkozik.Előfizetők és hirdetősek a
kiadványtalanok intézkedése.

Egyre inkább az a mód.

NAGYVÁRAD, decz. 5.

Bonyodalmas helyzet.

(K. Ö.) A Széll-kormány eddig abban a hitben élt, hogy az autonóm vámtarifa elkészítésével azért sem kell sietni, mivel Németország sem készül el az új vámtarifájával, ha pedig nem tud elkészülni, a kereskedelmi szerződéseket sem mondhatja fel Ausztria-Magyarországnak.

Ezt a kombinációt azonban könnyen halomra döntheti a német birodalmi gyűlés, mely minden áron azt akarja, hogy a kancellár még ebben az esztendőben mondja fel a kereskedelmi szerződést. Ez azonban csak úgy lehetséges, ha a német birodalmi gyűlés elkészül az új vámtarifával. Ebből a célból Kardorf képviselő egy indítványt adott be, mely szerint a birodalomgyűlés a vámtarifát en bloc fogadja el. Előírt vitatkoznak most a birodalmi gyűlésben és nem lehetetlen, hogy a Kardorf-féle indítványt elfogadják, minek természetes következménye az lesz, hogy Németország még az év végéig felmondja nekünk a kereskedelmi szerződést.

Nem lehetünk kétségben az iránt, hogy a kereskedelmi szerződés felmondása Németország részéről, a német birodalomnak a lehető legnagyobb előnyököt biztosítja. Németország a vámpolitikai kérdésben már is magához ragadott minden kezdeményezést. Az új vámtarifáját mint tervezetet közzé tette és nyilvánosan tár-

gyalja, azzal a félre nem ismerhető célzattal, hogy mindenki megtudhassa, hogy Németország részéről kiméltre nem számít. Kardorf indítványa csak kapóra jöhet Bülownak, mert tudja, hogy a kereskedelmi szerződés felmondásával zavarba hozza a szerződő feleket, első sorban minket. Ebben a zavarban Németország kénye-kedve szerint diktálhatja a feltételeket. Mert hogy valamely hatalom előálljon a kereskedelmi szerződések kötésétől, arra gondolni sem lehet.

A legnagyobb zavarban mi vagyunk, mert az új német vámpolitikai irányzat senkit sem sujt oly érzékenyen, mint éppen minket, kik nyers terményeinkkel gravitáltunk Németország felé. Pedig az új német vámtarifában benne lesznek a magas árpavámok, a magas állati vámok és a hus-szemle törvény oly kezelése, mely állati kivitelünket teljesen megbénítja. A mi új vámtarifánk pedig még nem készült el, tartalmát s irányát illetőleg csak annyit tudunk, hogy a mezőgazdaság egyenlő elbánásban fog részesülni az iparral, a minek az értékéről különben csak akkor fogunk meggyőződni, ha az egyes vámtételek előtűnnek lesznek. Széll pedig még csak nemrégiben kijelentette, hogy a kereskedelmi szerződések, mert senki sem mondja fel azokat, automatizáló fognak meghosszabbítani.

Figyelembe véve az idő rövidségét, rendkívül bonyodalmas helyzet előtt állunk. Az 1899. évi XXX. t. czikk 4. §-a szerint a külfölddel megkezdendő tárgyalások előtt az autonóm vámtarifa új

autonóm vámtarifával helyettesítendő. Az új vámtarifára nézve azonban még a kormányok sem egyeztek meg. Széllnek és Körbernek tehát hamarosan meg kellene egyezniük. A megegyezés csak engedékenység útján történhetik. Ki lesz az, a ki engedni fog? A most érvényben levő vámtarifából pedig nem kérünk, mert ez gazdasági romlásunk lenne. Az új vámtarifát a képviselőház elé kell terjeszteni. Ki fogja-e az elégtelen igényeket és ha nem, elfogadható-e a vámtarifa en bloc?

Mind olyan kérdések, melyekre nehéz feleletet adni, pedig megoldásuk sürgős. A parlamenti helyzet bonyolult, a benyújtott törvényjavaslatok is oly természetűek, melyeket le kell tárgyalni, mennyi idő marad az új vámtarifa tárgyalására?

Mi kezdetől fogva hirdettük, hogy a kereskedelmi szerződéseket a rendes időben, tehát az év végén fel kell mondani. Követeltük ezt azért, hogy a ránk terhes olasz és szerb szerződésektől idejében megszabaduljunk. Ha a kormány is erre az álláspontra helyezkedett volna, amihez Ausztria ellenkezése dacára is törvényes joga van, most meglenne az új autonóm vámtarifa és az ország nem állana oly válságos helyzet előtt, melyből a kibontakozás, amely nehéz, oly súlyos bajokat zúdít ránk.

Még hagyják, ha Széll az új vámtarifában ígéreteit beváltotta, de mi lesz akkor, ha az osztrák ipari álláspont győzött?

A „TISZÁNTÚL” TÁRCZAJA.

A nyakláncz.

Írta: Jules de Glouvet.

Az út szélén egy ágon függött a nyakláncz, a drágakövekkel kirakott szép arany-nyakláncz. Ragyogott a napfény tüzes sugaraiban s az az íai kigyók szépségével és kecsességével lengett a szél fuvallatában. Nem őrizte senki a fa tövében s nem hallatszott a közelben emberi hang, mely azt hirdette volna, hogy ennek a nyakláncznak gazdája van. A pusztában való kísértésnek a jelképeül bevált volna.

De ime, a lejtős út kanyarulatánál jön egy ifjú nemes, aki vadászatról tér haza. Lassan lovagolt, lehajtotta a fejét és sóhajtozott. Rongyos ruhája, lovának kopott szerszáma s kiéhezett kopó-falkája nagy nyomorúságra vallott. Még nem volt ember, aki asorsával elégedetlenebb lett volna s több keserűséggel ment volna szegényes vacsorára haza, egy romladozó várkastélyba.

Egyszerre erős ütés érte az út szélén elterülő ligetből. Azt hitte, hogy megdobta valaki egy követ s megállott; szeméi előtt ott lebegett a szép arany-nyakláncz. Nem tudom, mi volt nagyobb: a csodálata-e, vagy a meglepetése? Mintha valami mennyei sugar egy- szerre megvilágosította volna az elméjét, így szólt magában:

— Ez olyan ékszer, amely ha az enyém volna, ha nem lenne is gazdaggá, — legalább elfeledtetné velem a szegénységemet. Milyen kár, hogy nem az enyém!

A lovag körülnézett; élőlény nem volt a közelben. Letekintett a földre; emberi lábnyomot nem látott. A tiszta érczen nem volt semmi jel, semmi felirat. Végre, hogy egészen bizonyos legyen a dologban, elővette a kurtjét és belefújt. Csak a visszhang válaszolt neki. Hosszas gondolkodás után abban állapotott meg, hogy örültség volna, ha egy ilyen kincset átengedne a hollóknak. A régi világban persze az ilyen arany, amelyet így kitétek az utra, szent volt; de a jó Rollon herczeg kora óta a világ nagyon megváltozott. »Ez a gazdátlan nyakláncz azé, aki megtalálja; nos, nem én találtam-e meg?« végül arra is gondolt, hogy talán valami jó tündér egyenesen az ő számára akasztotta ki ezt a nyaklánczot, s miután még egy kurtiszóval minden aggodalma elmúlt, szépen hazavitte a kincset.

* * *

Említettem, hogy ez az ember fiatal volt, könnyű tehát kitalálni, hogy tékozló volt, s hogy csak a külsőségek tetszettek neki. Egy szép paripa, pompás ruha, zajos társaság, zene, táncz és szerelem volt a legnagyobb öröme s életének célja. Megtanulta, hogyan kell nevetnie, ha nincs is kedve, s hogyan kell beszélnie, ha ni cs is mondani valója és a mások ostobasága volt szellemének a tápláléka.

Nagyon tisztelték őt. Mikor kiürült az erszénye, elhatározta, hogy feleségül vesz egy festőt, de gazdag özvegyet, aki nagyon is elárulta, hogy kedveli őt. De szerencsétlenségére a fiatal ember e szerelmes szándéka nem tetszett egy harczosnak, aki ugyanazt óhajtotta, amit ő, s aki nem szándékozott lemondani a kívánságáról a vetélytárs kedvéért. Hadat üzentek tehát egymásnak. Az özvegy két szerelmese párbaft vívott, s a mi lovagunk nagyon kikapott. Olyan koldus volt, mint azelőtt s még reményei is füstbe mentek. A világ örömei után való vágyakozás még csak növelte szegénységének a terhét. Így kénytelen volt a nyaklánczot eladni. A drágakő-kereskedő, aki megszerezte, nem akarta tovább adni, csak a legközelebbi vásár alkalmával. Amint ez az idő elérkezett, már hajnalban elindult. Nem törődött sem a harmattal, sem a friss szellővel s könnyed léptekkel haladt előre; már előre is számított, hogy mennyit fog nyerni ezen a nyaklánczon. Tulajdonképen kihasználta a fiatal nemes tudatlanságát; de az ilyen szép ékszer nem éri-e meg azt, hogy az ember vétkesüljön érte, csak hogy megszerezhesse? Es ha az embernek a kurtje mögött van egy darab szőlő, amelyet megszerezzei nagyon szeretne, nem szabad-e egy kissé félretekenni az aggodalmat, csak hogy a kapzsi szomszédját az ember megtudja vásárolni azt a szőlőt? Továsietett tehát félelem és lelkiismeret nélkül s folyton csak ez járt az eszében: »Enyém a nyakláncz, — enyém lesz a szőlő is.« Sőt dudogatta is azt, amit gondolt.

Szegediek Széll Kálmán miniszterelnöknél.

Szeged szab. kir. város köztörvényhatóságának egy küldöttsége tisztelgett déli 12 órakor Széll Kálmán miniszterelnöknél a czéltől, hogy a város érdekében felterjesztet különböző kérvényeket az elintézéshez közelebb juttassa.

A küldöttség tagjai Kállay Albert szegedi főispán vezetése alatt a következők voltak: Pálffy Ferencz kir. tanácsos polgármester, László Gyula kir. tanácsos nyug. polgármester, Tóth Pál főjegyző, Weiner Miksa a szegedi kereskedelmi és iparkamara alelnöke. A küldöttséghez Budapesten csatlakoztak Polczner Jenő és László György Szeged városa országgyűlési képviselői és Magyar Gábor, a kegyesrendiek provinciálisa.

A miniszterelnöki fogadást megelőzőleg a küldöttség tisztelgett Plósz Sándor igazságügy-miniszternél, hogy kikérje az igazságügyi kormány támogatását arra nézve, hogy a tervezett javítóintézetet Szegeden létesítsék. A város kérelmét adatokkal felszerelt memorandumba foglalta és átnyújtotta az igazságügyminiszternek.

ORSZAGGYÜLES.

A képviselőház ülése.

Budapest, decz. 5.

Napirend előtt parázs vihar keletkezett, amelyet a szász képviselők idéztek elő. Gál Sándor függetlenségi képviselő beszédében erősen ostromozta a szász igazgatókat és sok tekintetben lerántotta róluk a leplet. Erre tegnap Lindner és Korodi válaszoltak és nagy érzékenységgel visszautasították a vádak. Gál Sándor nem volt jelen tegnap és így csak ma felelt a szász képviselőknek.

Fenntartotta vádjait mindenben és az egész ház zajos helyeslése között. Korodi ismét megpróbálkozott, hogy elhárítsa magáról a vádak, de éppen ezzel olyan vihart idézett elő néhány perczre, amilyen régen nem volt a Ház-

ban. Nemesak a szélsőbal, de a jobboldal is méltó felzudulással fordult Korodi ellen. Kubik pedig egyszerűen kijelentette, hogy nem tartja arra sem méltónak Korodit, hogy vele szóba álljon.

Ez az erős vágás nem maradt következmény nélkül. A szünet alatt Korodi két szász képviselővel: Melczerral és Schuniedtrel provokáltatta Kubikot, kérdőre vonva sértő felszólalásáért. Kubik segédeként Sebess Dénest és Gál Sándort nevezte meg. A tárgyalásokat azonnal megkezdték.

Elnök: Tallián Béla.

Napirend előtt Gál Sándor szólal fel. Reflektál Korodi tegnapi szavaira, mely minden tekintetben sértő. Korodi viselkedése állampellenes.

Hogy milyen irányt követ a Cronstedter Zeitung, felolvassa egyik közleményét, amelyben szemrehányást tesz Vilmos császárnak, hogy nem veszi eléggé oltalmába az erdélyi szászokat.

E lapnak a tényleges szerkesztője Korodi-Lutz ur. Ha egyik-másik cikk szerzőjét megnevezni nem tudja, az nem megy a tárgyilagosságra. Az a névleges szerkesztő a marosvásárhelyi ügyészségnél vallotta, hogy ő csak kenyérkeresetből teszi a nevét a lapra, de a tulajdonképeni szerkesztő Korodi. A Tribunából tényleg átvették azt a cikket, amely a rozsdás kaszákat és fejszékét emlegeti, sőt Korodi ur még bővítette is, czeruzával jegyzett a korrektúra szélére. A Németországban megjelent ellenünk támadó cikkeket nem ott, hanem itt írják, mert Korodi ur annak a lapnak tudósítója és így kerül a lapokba.

Az inkriminált és ügyészségnél levő cikkek közül bemutat még egyet: a szász tízparancsolatot, mely szintén a Cronstedter Zeitungban jelent meg. E tízparancsolat mind a magyarok ellen szól, a főcél: irtani ki a magyarokat. Ezek azok az elvek, melyet a lap követ. (Mozgás a szélsőbalon.)

Ami azt a helységnevekről szóló petíciót illeti, abban az a tényállás, hogy Korodi maga is gyűjtött aláírásokat a tanári kar közt és a szászrégeni intelligencia közt. Es hogy a császárhoz intézték, bizonyították rá, hogy Bécsbe mentek és kikerülték a magyar kormányt.

Igaz az is, hogy a szász tanítók letépték a nemzeti zászlót.

Az iskola segély is úgy áll, mint ahogy 5 tegnap elmondta. És hogy még jobban be-

bizonyítsa annak az iskolának hazafiátlanságát, elmond egy esetet. Egy nyáron ünnepélyt rendeztek a gyermekek ek és meghagyták, hogy nemzeti zászlókkal jöjjenek el. Nehány gyerek magyar nemzeti lobogót vitt, mire a tanítók elvették tőlük és lehordták a kicsiket. (Zaj a szélsőbalon. Felkiáltások: Szégyen! Gyalázat!)

Korodi: Hisz erről akár egy napig beszélhetnek.

Barabás: Ez szégyen! Gyalázat!

Nessi: Szégyeljék magukat! (Nagy zaj. Elnök csenget.)

Gál: Lindner tegnapi felszólalására megjegyzi, hogy mikor Lindnert kinevezték tanárnak, nem ott állt, ahol most, hanem odaát.

Korodi: A Deák-párton.

Gál: Igen, a Deák-párton. Ő kijelenti, hogy jogtudományát nem Lindnertől tanulta.

Es még egyet jegyez meg Lindnernek. Pártok keletkezhetnek a nemzeti érzésen belül, de ezen kívül nem szabad. (Helyeslés.) A katedrálról mást beszélt Lindner és ennek okát abban leli, hogy félt a penziótól.

Ösmerteti a szász néppárt programját, melynek egyik főelve a szász nép létérdekeinek megvédése. Hát a szász nép létérdekei nem azonosak a magyarokkal? Azonosak. Es ezt a szász nép tudja, ámde Korodi és társai üszköt dobta a szász nép egyetértésé, békéje közé. Hát ezt Bánffy akkor nem tudhatta és valljuk be, hogy Lindner képviselő kitüntetésre olyanformán történt, hogy azok a faktorok nem láttak tisztán. (Ugy van! a szélsőbalon.) Eötvös nagy szellem volt, de nem államférfi-nak való. Nem látott mindent és nem látta Lindner képviselő czéljait. (Ugy van! a szélsőbalon.) Szemére vetik a magyaroknak, hogy szűkkeblű a nemzetiségekkel szemben. Nos, ha szűkkeblű volna, Korodi képviselő nem ülné itt. (Zajos éljenzés a szélsőbalon.)

Korodi mosakodása.

Korodi: Kijelenti, hogy a szászok nem irtak igazgató cikkeket. (Ellelmondások a szélsőbalon.) O a magyar nemzetiség ellen nem igaz. (Nagy zaj.)

Kubik: Micsoda beszéd ez! (Kiáltások: Rendre! Rendre!)

Rákosi: Hol az elnök. Utasítsa rendre!

Sebess: Ilyet nem szabad mondani.

Elnök: Azt hiszi, hogy csak nyelvbottlás és felszólítja Korodit, hogy magyar nemzetiség-ről nem szabad szólni, csak magyar nemzetről.

Korodi: A Cronstedter Zeitung minden

A berekből gunyosan rákiáltott valaki: — Ugy látszik tehát, hogy szeretsz bort inni?

S a gunyolódó kiugrott az utra. Egyike volt ama zordon külsejű utonállóknak, akikkel nem szerettek találkozni a békeszerető utasok. A mi drágakő-kereskedők igyekezett is előle menekülni.

— Várjon csak, — kiáltott rá az utána futó rabló, — ha olyan sietős az utja, akkor engedje meg, hogy egy kis-é megkönyítsam a terhétől. Ugy-e, valami nyaklánczról beszélt? A láncz sokkal nehezebb, hogysem szaladni lehetne vele.

Utólréte és megfogta; a kereskedő kétségbeesetten védekezett; a rabló azonban ügyesebb volt, elvette tőle a kincset és tovább állott. A kereskedő nehezen tápázkodott föl: egyik fülét ott hagyta a küzdelem helyén. Jajgatott és siránkozott, — már nem volt meg az arany nyakláncz.

A rablónak eszébe se jutott, hogy a banda többi tagjaival osztozzék a zsákmányon. Bevárta tehát az éjt, lopott a faluban egy ást, az erdőben lyukat ást és elrejtette bele a nyaklánczot. Ez az óvatosság bölcs dolog volt. Mikor a rabló megtudta, hogy üldözik, az öcsését, akiben nyugodtan megbizhatott, kivezette az erdőbe.

— Nézd, itt egy igen értékes ékszer van elásva. Ha — ne engedje az ördög — netalán tömlőczbe kerülne, akkor te ezt kiásod, hogy megvesztegethesd az örömet és kihasználhasd. Jusson ez eszedbe és hallgass!

Es a rabló, akinek eddig még mindig kedvezett a szerencse, végre is hűvösre került és jól bebőrtönözött. Az öcsés azonnal kísértett az erdőbe, s kereste a kincset, de őh, az arany nyakláncz helyén már csak egy kutya hulláját találta. Ez pedig nem olyan kincs volt, hogy kísértetbe lehetett volna vinni a börtönöért, így tehát nem is lehetett megszökni, s a rablót fölakasztották.

Hogyan tűnhetett el az aranyláncz? Ugy, hogy a szép Isaura, egy híres és a szerencsétől nagyon elkényeztetett kaczér hölgy, életében először, elégedetlen volt. A szelíd kis kutyácska, mely kedvence és hű társa volt, nem tudott már aludni a négyoszögletű bársony vánkoston. Már haldoklott, áldozatul esett a falánkságának. Kimúlt; véget értek a játéka! Isaurának hulltak a könnyei. O te legdrágább állatja a világnak, akihez fogható nem volt egy férfi se, urnőd nem fogja többé a te nyakadat szép, diszes szalagokkal ékesíteni. O, mily szomorú lesz nélkülöd az élete... Menj, ó kertész, tüntesd el urnőd szeméi elől legjobb barátjának kihűlt testét s keress valahol messze valami költői helyet, a hol a legjobban megsirattott kutya árnyas tölgyek susogó lombja alatt aludhatja örök álmát!

A kaczér hölgy sirt fájdalomában s minden világias társaságot száműzött a házából. A szolgálta kivitte a kutyát az erdőbe s kikeresett egy titokzatos helyet, hol különben is puhább volt a talaj s kevesebb munka volt az ásással... Szorgalmasan ástott s a földben talált egy arany nyaklánczot. Fölösleges mondani,

hogy nagyon meg volt lepelve, de mint házi kötelességeinek rabszolgája, kivette a gödörből a nyaklánczot s a kutyát fektette bele, hogy a nyakláncz a kutya oldalát ne nyomja. S aztán, mivel becsületes ember volt, a végzett munkáról e szavakkal tett jelentést:

— Mikor a kutyát elástam a gyöp alá, a kövek között ezt találtam.

A hölgy fölsikoltott bámulatában; százszor is megforgatta fehér kezecskéiben az ékszer, csillogtatta a lámpa fényénél, rátette a szép fehér bőrre s egyszerre megvigasztalódott. Valami halk hang titokban ezt sugta neki: »Ez a nyakláncz nem a tied.« A hiusága azonban így válaszolt: »Ami illik rám, az az enyém.« Ezt az okoskodást tartotta a leghelyesebbnek s mivel az ember azért disziti magát, hogy másoknak tessenek, ismét meghívta a barátait és a fiatal urakat mind. Az erdőben talált ékszernek szinte csodás volt a hatása; a hölgyek megirigyelték, az urak pedig megszerették érte, a kaczér hölgy elfelejtette a kutyáját, hogy minél nagyobb öröme telhessék az ékszerben. Ez a diadal egy hétig tartott, — a nyakláncz mindenkit rendkívül bámulatba ejtett. De egy borzasztó esemény véget vetett ennek az örömeik is: a szép hölgy virágához hasonló szépségű külseje egyszerre megváltozott; valami ismeretlen betegség (amelyre az orvosok mindjárt találtak görög nevet) tönkretette az ábrázatát. Orvoslást követelt, vagy szeretett volna meghalni. A szégyény hölgy elhatározta, hogy minden országból hozat tudósokat. De a könnyelmű élet és a tele

ezikeért nem vállal felelősséget, de a lap elvéért azonosítja magát. (Zaj a szélsőbalon.)

Német lapot nem tudósít, csak néha küld egy táviratot. Soha életében nem mosakodott. (Zaj.)

Gabányi: Látjuk. (Derűtlenség.)

Pap Zoltán: Azért olyan piszkosak.

Zmeskál: Az önök működése vád a kormány ellen. (Helyeslés.)

Korodi: Az ő harcuk nem egyéb, mint **fajönvédelem.** (Nagy zaj az egész Házban.)

Báró Feilitzsch: Ki ellen? (Kitör a vihar. A szélsőbalon kiabálnak: Szabad illet mondani a magyar parlamentben? Kiáltások a jobboldalról: Ki ellen? I)

Korodi: Ok csak a magyar szovinizmus ellen harcolnak. Ezt ismételtén kijelenti. (Zaj. Elnök csenget.) Az elhangzottakra még visszatér.

Affaire.

Kubik: Előtte szóló képviselő egyik közbeszólására azt mondta, hogy őt már régen nem veszi komolyan. O erre csak utal multjára. De olyan emberrel szemben, mint Korodi, csak megvédését fejtheti ki. (Zajos helyeslés a szélsőbalon.)

Elnök: Kubikot erős kifejezéseért rendutasítja. (Zajos éljenzés a szélsőbalon.)

Lindner röviden felszólal személyes kérdésben. Gál vádjait visszautasítja. (Felkiáltások a szélsőbalon: Szép tanár lehetett!)

Makkay beszéde.

Makkay Zsiga: Nem fogadja el az indemnít, mert látja a nép szegénységét. (Helyeslés a szélsőbalon.) A kormányelnök azt mondta, hogy a nép sorsát a szíven hordja. Hát ez nem áll, mert minden egyes adóval koldusbotot vásárolnak a népnek. Mire a hám, ha megdöglik a ló, mire az ujszínház, ha nyomorog a nép. (Ugy van! a szélsőbalon.) Mire a civilizista emelése, amikor nincs magyar udvartartás. (Ugy van! a szélsőbalon.) Mire a póttartalékok behívása. Ezzel csak szaporodna az ország kiadása és elvonnák a szegények, árvaik támogatását. Nem ilyen költségekkel lehet fenntartani az országot. Es ezzel szemben még csak azt sem engedik, hogy magyar nótát fújhasson. (Elénk helyeslés a szélsőbalon.) Ha megjelent volna Széll több társával a Kossuth-ünnepen és látta volna a tömördek ünnepi sokaságot, bizonyára másképpen gondolkozott volna a szegény nép sorsáról. Es ha a király megjelent volna Kolozsvárott a Mátyás-ünnepen és látta volna, mint gondolkodik a nép, másként gondolkozna felőle. (Helyeslés a szélsőbalon.) Kéri a miniszterelnököt, vegye hóna alá a nyomorgó

népet és gondolja amint módjában áll. Múlt az ilyen kormány arra, hogy bizalmatlanságot szavazzon neki, mert nem nekünk, hanem a bécsi malomra hajja a vizet. Széll Kálmán sokat ígér és keveset ad. Rátér a nemzetiségi kérdésekre. Elmond egy esetet. Beczko-Madara son meghívták egy kis ünnepélyre. Ott egy szegényebb háznál látott egy csomó ujságot, megkérdezte mire az? Azt mondták, hogy olyan alkotmányuk legyen a szácsoknak, mint a magyaroknak. (Zaj a szélsőbalon.)

Lengyel: Ez a maguk műve Korodi ur!

Makkay: Mikor képviselő lett kevés embert ismert. Nem tudta melyik a főispán, melyik a képviselő, melyik az ujságíró. A vasuton utazott akkor Serbán képviselővel és bár igen jó szilvápálinkával kínálta meg, megmondta neki véleményét a nemzetiségi kérdéseket illetően, hogy: **Szács, német, tót, oláh, zsidó mindig csak az marad.** (Derűtlenség.) Korodi urnak pedig csak azt feleli, hogy kutyából nem lesz szalonna. (Nagy derűtlenség.) Az indemnít nem fogadja el. (Hosszas éljenzés a szélsőbalon.)

Szünet.

Szünet után:

Szathmári Már beszélt hosszabban az indemnít ellen. Bizalmatlan a kormány iránt, mert rossznak tartja a rendszert, amelyet követ. Dogmává tette a 67-es kiegyezést. Elmergesítette ez a kormány a nemzetiségi kérdést.

Széll: Ezt maga Szathmári sem hiszi.

Szathmári: Ilyen nemzetiségi izgatás nem volt az országban soha.

Széll: Nem áll! Miletics jobban izgatott.

Szathmári: Itt a Házban nem mertek úgy izgatni.

Tetemrehívás.

I.

Hlatky Endre, dr. Hoványi Géza és Heringh Sándor urakhoz, — általuk a városi törvényhatóság tisztelt tagjaihoz; végül a Városliget ügye iránt meleg érdeklődéssel viseltető tisztelt közönséghez óhajtom intézni e sorokat.

Nagyvárad városi Tanácsának folyó évi november 26-án hozott határozatáról emlékeztek meg nov. 27-én a helybeli lapok. Kiválóan rokonszenvesen a „Tiszántúl”; közhirre téve, hogy a Városligetet kezelésem alá visszadják.

Ezzel az erkölcsi elégtétel első harmadát elvitáztatlanul megkaptam és azt vége felé közelgő életem visszanéző napsugarául tekintem.

Ezt megelőzőleg, nov. 23-án, magához hivatott Komlóssy József városi tanácsos, tisztelt barátom. Tudomásomra hozta, hogy a városi ligeti tavat részemre visszaadják, az 1901-ik évre eső 250 forintot azonban **nem**, mert azon — valamint a csobakok fenntartására megszavazott száz forintot — a hidat csináltatták meg, az épületeket javították és a **tő-feneket kotrották ki.**

A hírlapban közölt, elvitáztatlanul rokonszenves közlemény folytán, november 29-én megnéztem a Városligetet. Kerestem a tanácsos ur által említett **tő-kotrás újabb nyomát**, de két köbméternyi hináros sáron; a **hidjavítás** és a belső épületek tetejének **bekátrá-nyozásán** kívül, **semmi más javítást** nem találtam.

Nem tartozik hozzám, mily összegbe került **ez a három munka.** A városi Tanács által e címen kiutalt **számla** azonban hivatalos okmány erejével bír, mely hova-tovább nő a tekintélyben, s azzal szemben az én szavam hova-tovább jobban elenyész.

A hírlapi — ismétlem, igen jóleső — közlemények alapján, főleg pedig dr. Hoványi Géza urral történt rövid tanácskozás után, november 30-án fellátogattam Komlóssy József gazdasági tanácsos urhoz, kitől azt a szóbeli kijelentést vettem tudomásul, hogy az 1902. évi 250 forint **segélyt sem kapom meg**, mert: — azt is elköltötték; mert arra fedezet nincs! Hanem a városi főmérnök **már dolgozik a víz-bevezető csatorna tervén**, azt **e tél folyamán** elkészítik s a Városliget külső területét fokozatosan **rendezik.**

Leapadt víz mellett, tisztátalan, egyenlőtlen, **víztelen tő-fenekén**, **pénz nélkül** korcsolyapályát készíteni — én sem tudok. Ezenkívül az erkölcsi elégtétel reám eső **második harmadát** éppen az képezte volna, hogy a két éven **elfogott** segélyt megkapom-e?

A tő helyrehozása **igényeli** ezt az összeget. Ezenkívül f. év december 6-án 400 koronás váltónk járt le, amaz **ötezer forint összegből**, melyet 1885. óta csak a városi segély mellett voltam képes letörlesztgetni; melynek kamatját tizenhét év óta sajátomból fedezem.

December 1-én Windisch Márton értesített arról, hogy a főmérnök már dolgoztat a bevezető csatornán stb.

A város pénztára és a városi ligeti **tő jövője** iránt éreztet meleg érdeklődéssel sietek kijelenteni, hogy **ez a munkát még korai**, ez a fáradozás, **ez a kiadás nemcsak felesleges, de káros is.**

Először a tőfenék **igényeli a kitisztítást**, egyenletesen **kimélyítést**, melyet én, az **egyenlőtlen vízállások miatt**, de meg: az id-jében

tárca nem mindig fér össze s a beteg kénytelen volt valahonnan a vidékről egy uzsorást hivatni.

— Itt van ez a nyakláncz, szólott hozzá; sok pénzre van szükségem, — adjon erre a zálogra.

Az öreg kigombolta a köpenyét, elővette a mérlegét és a szemüvegét, megnézte, megapogatta és megmérte a nyaklánczot, a napfényben ragyogtatta az aranyat és drágaköveket, — lefizetett érte rengeteg sok aranypénzt, s aztán zsebébe tette a lánczot és elment. Amig lement a lépcsőn, nehezére esett, hogy megőrizze arcának a közönyösségét. Öröme végtelen nagy volt. Ez a boldog nő sohasem fogja kiváltani a zálogot. Az övé lesz, egyedül csak az övé. Anyyira sietett haza a kicseszel, hogy az esti harangszó előtt egy órával már otthon volt. Mikor a cseléd hallotta lépteinek a zaját, nagyon meg volt lepelve, mert azt hitte, hogy ura csak estére tér haza s most épen mulatozott egy angolországi rokonával, valami lovagi csatlóssal, aki most érkezett haza.

— Gyorsan, gyorsan, szólott a vendégéhez, — bujjál el az ajtó mögé, míg én az öreget eltávolítom; tudod, nagyon fősvény s ha meglátja, hogy az ő borát iszod, nagyon összeeszik.

Es úgy is történt. Az uzsorás csakhamar benn volt s a kandallóhoz ment. Valami ürgyeggel kiküldte a cselédet s elővette a nyaklánczot és sokáig nézegette a tűz fényénél. A katoná az ajtó hasadékan át mindent látott.

Forró izzadság volt a homlokán. Végre másik szobába ment az öreg, a szakácsné visszajött s a csatlós elbúcsúzott tőle. Amint beesteledt, szokás szerint nagy vasrudakkal bezárták az ajtókat és ablakokat s az uzsorás nem sokára már álmodott az ékszeréről. Pontban tizenkét óraker azonban a csatlós visszajött, egy létrán fölmászott a padlásra, onnan pedig leereszkedett a kandallón át a szobába. S mivel a kardját nem felejtette otthon, az uzsorás csakhamar elhunyt. A cseléd a zajra fölébredt s mivel ő is nagyon meg volt rémülve, kidugta fejét az ablakon és segítségért kiabált.

A gyilkos mindenütt a vasrudakkal bezárt ajtókat és ablakokat kereste és csak sokára jutott az eszébe, hogy azon az uton meneküljön, amelyen jött. Mikor nyakában a nevezetes nyaklánczozal fölért a háztetőre, látta, hogy mindenfelől telve van az udvar vasvillás parasztokkal. Leugrott a háztetőről és futásnak eredt. Persze nem menekülhetett. Egész napkeltéig tartott a hajsz. A csatlósának már kifogyott a lélekzete. A nyakék hegyes kövei mardosták a testét s érezte, hogy nagyon elbágyad. Már csak arra gondolt, hogy életét megmenthesse; a nyaklánczot lecsavarta magáról, ledobta a magas föbe s aztán egy hatalmas ugrással beleugrott egy folyó-vízbe. De az uzsorás vére ott égett a kezén; érezte, hogy zúg a füle... félelmében megütötte a szél s elmerült a vízbe.

Egy délután a mezőn egy kis leány ment a nagymamájával. A gyermek vidám volt s nagy kacagva futott egy színes pillangó után. Egyszerre kimerülve és lihegve ledőlt a föbe, majd elkezdett virágot szedni. Amint a folyó partján lehajolt egy nefejejsért, meglátott egy nyaklánczot.

— Nagymama, jöjj csak ide!

Az öreg parasztlaszony odament. Homloka ránczos volt, de nem a sok szenvedélytől s a tekintete nyugodt volt, mint a bölcské.

— Az, gyermekem, aranyból van. Az arany drága a bűnös embernek, akinek gyakran szerencsétlenséget okoz. Hagyd ott, ahol van s ne égesd meg a kezedet rajta.

A gyermek kíváncsian nézte az aranyat és a gyémántokat, amelyek ragyogtak a napfényben. A virágok és pillangók nem ilyen fényesek, de sokféle színük kellemesebb a szemnek.

A kis leány megrázta a fejét s visszafordult a mezei virágok felé.

— Nagymama, én a virágokat jobb szeretem, mint ezeket a köveket. Ugy-e jól van, nagymamó?

— A világ sokkal jobb volna, gyermekem, ha mindenki úgy gondolkodnék, mint te!

A kis gyermek össze szedte a virágait, az öreg parasztlaszony pedig a botja végével bele-tolta a nyaklánczot a folyóba.

soha nem birt összeggel végrehajtani nem birtam.

Másodszor: a napjárás miatt *ferdén*; a csekély anyagi erő miatt *csak részletekben*, kiadott *tömedre*, a Körös felé eső oldalon, a hidhoz közel eső végén, egyfelől a *tó alakja*; másfelől a *jégpálya készítés*, jéghasználát; rendezendő jégünnepélyek szempontjából is *ki kell szélesíteni*. Ez a szélesítés *nyolcvan méter* hosszúságban, 0—20 méter szélességben a *tó alakja*, s a *tó jövője* miatt is, elkerülhetetlenül szükséges.

Igaz, akkor is el lehet ezt végezteni, ha a bevezető csatorna kész lesz. Lokomobilt állítanak majd a tóhoz; villanyvilágítás mellett, *éjjel, nappal tartó szakadatlan munkával* hozatja majd helyre a városi Tanács *azt a munkát*, melyet Rátkay — *annak idején* — kevesebb költséggel végrehajthatott volna. (Igy lesz megírva.)

Mentsék meg kérem a várost hasonló kiadástól; mentsék meg az én nevemet a halálom után emelendő vádaktól!

A bevezető csatorna kiépítésének *»sürgős«* voltát Amerika felfedezéséhez hasonlítom. Nagyvárad város 1885 óta egy pályáért fizetéséhez járult összesen 2000 forinttal. A bevezető csatornával *be akarja fejezni a még nem kész művet*, a miként *»befejtette«* Amerigó, a nyugatra eső világrész *»felfedezését«*.

Bobadillát nem is említem. 1885 óta igen sok Bobadillát uszítottak rám. Pedig nekem se házam, se szőlőm, se takarékpénztári részvényem nincs, immár harminczadik éves *közmunkám* után.

Az erkölcsi elégtétel *második harmadát* nem kapván meg, kétségessé válik a *harmadik harmad* is:

Látogatná-e még a közönség a Város-
ligetet?
Rátkay József.

Kérjük lapunk t. előfizetőit, hogy a sajtó
alatt levő

Tiszántul Nagy Képes Naptárát

ismerőseik körében ajánlani sziveskedjenek, mert a diszes kiállítás és gazdag tartalmu naptár nélkülözhetetlen, házagot pótló kézikönyve lesz minden háznak. Épen ezért gondoskodunk róla, hogy nem előfizetők is megszerezhesék; ez okból nagyobb mennyiséget készítünk egyenkinti eladásra is. Megrendeléseket elfogad és pontosan teljesít a

„Tiszántul“ kiadóhivatala.

A naptár ára 1 korona. Vidéki megrendelőinknek bérmentve kézbesítjük.

Tisztelettel

a „Tiszántul“ kiadóhivatala.

UJDONSAGOK.

Régészeti és történelmi muzeum. (Schlauch-park) nyitva minden vasár- és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 8—5-ig 10 kr-ért. Kedden és csütörtökön d. u. 8—5 óráig 20 kr-ért. Más időben 50 kr.

* Az ügyvédi kamarából. A nagyvárad ügyvédi kamara választmánya közönségre teszi, hogy dr. *Dávidovits Vilmos* belényei lakos az ezen kamara által vezetett ügyvédek névjegyzékébe, *Belényes* székhellyel folytatólag felvétetett; dr. *Barta Béla* ügyvéd lakását a kamara területén belüli Nagyváradról *Margitára* tette át; s végül *Bottó Ferencz* nagyvárad lakos ügyvédet ezen kamara ügyvédek névjegyzékéből, elhalálása következtében kitörölte és irodája gondnokául *Tomsek Ferencz* nagyvárad lakos ügyvéd kirendeltetett.

* **Miklós napja.** Az öreg december hónap sok örömet szerez a gyermekeknek. Miklós napja, a szent karácsony ünnepe, olyan napok, melyek hangosabb dobogásra készítik az apró szivecskéket. Az egyik már itt van. A jó Miklós ma kopogtat be a házakba s a szerint, a mint jó, vagy rossz gyermekeket talál, osztja ki ajándékát. Dió, moggyoró, cukor, alma kifogyhatatlan bőségben van zsebeiben. De virgács is kerül néha-néha — a rossz gyermekek számára. Azért sem haragszik a jó öreg Mikulás, ha valahol kirekesztik a házból, nehogy szakállától, bozontos bundájától megijedjenek a gyermekek. Azért a Mikulás bácsi itt is érezteti jószágát; az ablakba rakott cipők, eszímák itt sem maradnak üresen. Mert Mikulás szereti a gyermekeket, különösen a jókat.

* **Kinevezések.** A Dr. Szeghő Ernő lemondásával Biharmegye közpórházánál megüresedett segédorvosi állásra dr. *Horváth Béla* orvos nevezetett ki. — A tenkei főszolgabírósnál Revoczky Károly lemondása folytán megüresedett járásiróki állásra Liszka Gyula nevezetett ki.

* **Esküdtbíróági elnökök kijelölése.** A nagyvárad kir. ítélőtábla elnöke az 1903. év tartamára az aradi kir. törvényszéknél szervezett esküdtbíróág elnökéül dr. *Fábián Lajos* kir. ítélőtáblai bírói címmel és jelleggel felruházott kir. törvényszéki bírót s elnökhelyetteséül *Földes János* kir. törvényszéki bírót; — a gyulai kir. törvényszéknél szervezett esküdtbíróág elnökéül *Novák Kamill* kir. kuriai bírói címmel és jelleggel felruházott kir. törvényszéki elnököt, s elnökhelyetteséül *V. Szakmáry Arisztid* kir. ítélőtáblai bírói címmel és jelleggel felruházott kir. törvényszéki bírót; — a nagyvárad kir. törvényszéknél szervezett esküdtbíróág elnökéül *Nagy Ferencz* kir. törvényszéki elnököt, s elnökhelyetteséül *Millye Gyula* kir. ítélőtáblai bírói címmel és jelleggel felruházott kir. törvényszéki bírót jelölte ki.

* **Véres statisztika.** A párisi *»Petit Journal«* összeállította három hónap vértatisztikáját. Ez a statisztika Páris bűneinek a bilancza. Augusztusban 47 bűntényt követtek el Franciaországban s ebből egymagára Párisra 22, tehát csaknem a fele esik. Szeptemberben még sokkal erősebb volt a fellendülés. Egész Franciaországban 73 gyilkosság történt, a miből Párisra 25 jut. Októberben már ismét enygebb a statisztika, csak 52 bűntény történt s ebből Párisban mindössze 5. A három hónapban összesen tehát 172 ember vérzett gyilkos keze alatt a — legműveltebb országban, az udvariasság hazájában.

* **A nagyszalontai képviselőválasztás.** A nagyszalontai választókerületben a függetlenségi 48-as párt egy része még mindig jelöltet keres, jelölésnek, hogy az eddigi két jelölttel fennszenek megelégedve. Ujabbán *Böszörményi Lajos* ev. ref. lelkészt emlegették jelöltül. A független párti választók tekintélyes része, mintegy *hatszáz*an értekezletet tartottak tegnap a nagyszalontai Korona vendéglőben, amelyen egyhangulag *Böszörményi Lajost* jelölték. Száz tagu küldöttség vonult azonnal Böszörményi lakására s felkérte a jelöltség elfogadására. *Böszörményi Lajos* megköszönte polgártársainak bizalmát, de határozottan kijelentette, hogy a jelölést nem fogadja el. Böszörményit biztosan megválasztották volna. Így marad az eddigi két jelölt: *Balogh Mihály* és *Halász Lajos*.

* **Kérelem a nemesszív emberbarátokhoz.** Erdély havasai között, Románia és Bukovina közé beékelve fekszik egy magára hagyatott, kicsiny területű magyar község: *Lajosfalva*. Tízélfőnél egyébbel nem áldotta meg lakóit a természet. Kűdve, faradva, messze, idegenben keresi meg a népe a mindennapi kenyeret. De azért minden szenvedése mellett tüszkén vallja magát a község minden

lakója a magyar haza hű fiának. Egy jobb jövődért a magyarok Istenéhez imádkozik, attól várja sorsa jobbrafordulását. A derék istenfő község minden szegénysége, nyomora mellett templomot emelt, hogy saját helyiségben adjon hálát az egek Urának, ki néptől annyi balsors, annyi viszontagság után sem hagyta el. A templom áll már Erdély nagy-növű, áldozatkész püspöke jóvoltából, de most már hiányzik a felszerelés. A keret már meg van, de hiányzik belőle a kép. Ezért a község lelkésze *Bessedits Bertalan* azzal az alázatos kéréssel fordul lapunk útján is a nemesszív emberbarátokhoz, hogy ha csak néhány fillérrel is, járuljanak hozzá a szentegyház felszereléséhez. Az adományok *Bessedits Bertalan* róm. kath. lelkész címére Lajosfalva (Basztercz-Naszód m.) u. p. Kirlibaba (Buko ina) küldendők.

* **Városatyja jelölés.** *Szokolay Tamás* az elmúlt évben két helyen: Olasziban és újvároson választatott meg városatyának, s az újvárosi mandátumról lemondott. Az így megüresedett biz. tagság betöltése december végén lesz. A függetlenségi párt még nem állapodott meg a jelölt személyében. A nagyvárad szabadelvű párt választmánya tegnap délután értekezletet tartott a S. échenyi-szállóban, *Hlatky Endre* elnöke alatt, amelyen tekintélyes számban vettek részt a párt választmányának tagjai *Hlatky Endre* javaslatára egyhangulag dr. *Radó Ignác* ügyvédet mondták ki a szabadelvű párt jelöltjének. Ezután megalakították a végrehajtó-bizottságot.

* **Nagy nyomor Horvátországban.** Az idei horvátországi rossz termés igen nagy insóget idézett elő. Az egész országban, de főleg Lika-Krabava megyében oly nagy a nyomor, hogy az emberek az éhséget már nem bírják tovább kiállani és így máris tömegesen vándorolnak ki Amerikába. Mindaddig még nem gondoskodott a kormány az insógesek segélyezéséről. A szerencsétlenek potom áron adják el holmijukat és az ezekért kapott pénzen jegyet váltanak Amerikába. Csupán október hónapban 1202 horvátországi polgár hagyta el hazáját. Mithogy a nyomor még egyre tart, sőt a tél még elviselhetetlenebbé teszi a szegény horvát lakosság helyzetét, valószínű, hogy a kivándorlás még nagyobb mérveket fog ölteni.

* **A tisztviselők hárommillió koronája.** A *»Pol. Ert.«* című nyomatos jelenti: Biztos értesülés szerint az 1902. évi költségvetésbe fölvev hárommillió koronát ajándéknak kapják a IX., X. és XI. rangosztályba sorozott állami tisztviselők. A tervzet szerint fizetésük hat-százalékát kapják meg december 21-ikén.

* **A csoda íróasztal.** Valóban érdemes megtekintésre a Brémér-téren, a *»Magyar király«* kávéház melletti bolthelyiségben kiállított *csoda íróasztal*, mely nem nagyobb mint egy rendes íróasztal, s ennek dacára mégis egy egész lakás berendezést tartalmaz. Tudniillik átalakítható többszörös étkezőasztallá, festőállványná, beürés ellen biztosított pénzszekrényvé, ruganyos ágygyá, mosdóvá, stb. Mindezek egy kulccsal egyszerre bezárhatók. Belépti díj 30 fillér, katonáknak, diákoknak, gyermekeknek 10 fillér.

* **Uri tolvajbanda letartóztatása.** A fővárosi rendőrség egy tolvajbandát tartóztatott le, a melynek tagjairól kistűt, hogy ők a tettesei a *Ferencz József* laktanyában és a herceg Odeschalchy palotájában elkövetett betöréseknek. A banda tagjai mind uri emberek, a kik feltűnő eleganciával öltözködtek. Vezértük *Mesterházy Károly Viktor*, a ki kihallgatásakor írónak adta ki magát és azt mondta, hogy a lapokban *Magyar J. Lajos* név alatt több tárcza és vers jelent meg tőle. A detektívek letartóztaták a Millennium-kávéházban, a hol nagyban húzatta a cigányokkal pezsgő mellett. Ugyancsak a katonai hatóság tegnap tartóztatotta le *Eberli* g

Józsefet, az első honvédezred őrmesterét, a ki-
vel Mesterházy együtt követte el a betöréseket
a Ferencz József-laktanyában. A rendőrség
egyanis már rég kutatott a honvédlaktanyában
egyrészt elkövetett kilencz betörés tettesei
után. Feltűnt a detektíveknek, hogy Mester-
házy és Eberling őrmester sűrűn érintkeznek
egymással és sokat mulatnak együtt. Az állás-
onkívüli Mesterházy költségei ráterelte a gya-
nol és midőn letartóztatták, Csengery-utca 55.
számú lakásán házkutatást tartottak és nagy
meglepetésre nemcsak a Ferencz József-lakta-
nyából találtak ott tárgyakat, hanem az
Odelschalch palotából is, a hol tudvalevőleg a
napokban nagybőrművet betörést követtek el.
A rendőrség azonnal tisztában volt azzal, hogy
itt egy betörő bandával van dolga, a melynek
még több tagja is van. A detektívek a délelőt
folyamán előállították Hanusek Lajos, volt
törvényszéki írnokot, a ki azzal gyanúsították,
hogy ezekben a betörésekben szintén része
volt. Még egy állásnélküli könyvelő is kompro-
mittálva van. A rendőrség azt hiszi, hogy a
banda tagjaira még több betörés lesz rábizo-
nyítható.

* **Öröm után szomorúság.** Bernát Sala-
mon debreczeni lakos gazdatiszt- tegnapelőtt
délután tartotta Nagypácz-utca 56. sz. alatt
esküvőjét. Míg az egész háznép oda volt a
templomba, valaki felhasnálva a kínálkozó
alkalmat, behatolt a lakásba, s a menyasszony-
nak az asztalon hagyott 400 koronát érő
aranyórát és lánczát ellopta. Az óra ketős
fedelű, első fedele hasadt, hátsó fedelén néhai
Erzsébet királynő arcképe van; a láncz pedig
sűrű szemű, 2 méter hosszú. A rendőrség ku-
tat a tettes után, de még eddig eredmény nél-
kül. Valószínű, hogy a viszonyokkal ismerős
követhe el a lopást, mert tudnia kellett,
hogy a menyasszony otthon hagyta óráját.

* **A színház fűtése és világítása.** A szin-
igazgatóval újabb kötött szerződés szerint a
Szigligeti színház fűtési és világítási költségeit
Somogyi Károly szinigazgató havonta köteles
fizetni és pedig az eddigi fogyasztásnak megfe-
lelő átlag összeg szerint. Eddig nem tudta a
városi tanács, hogy mennyire megy ez a havi
átlag összeg, most azonban már adatok álla-
nak rendelkezésre, amelyből ki lehet számi-
tani, hogy körülbelül mennyibe kerül havon-
ként a Szigligeti-színház fűtése. Komlóssy
József gazd. tanácsnok, Kőszeghy József v. fő-
mérnök, Szűts Géza t. főszámvevő és Somogyi
Károly szinigazgató együttesen tanácskoztak s
megállapították, hogy ez évi január 1-től ju-
nius végéig, tehát 6 hónap alatt a színház fű-
tése és világítása 10048 koronába került. So-
mogyi Károly igazgató kérte, hogy a színház
mellékhelyiségeiben a lámpák számát apasszák.
Kísérletet tesznek ez irányban s ennek ered-
ményétől függ a kérdés teljesítése. Kifogásokat
emelt még a szinigazgató, hogy a fűtő készü-
lék nem felel meg a kívánalomnak. A fűtőké-
szülék ügye jelenleg bírói elbírálás alatt van.
A légvezet megszüntetésére is most intézkedett
a mérnöki hivatal.

* **Tömeges lopás.** A rendőri sajtóiroda
közlése szerint tegnap ismét garázdálkodtak
tolvajok városunkban. Gáll László uri utcai
lakása udvaráról tegnap este elloptak egy nagy
fürdőkádát. A rendőrség nyomozza a tettest.
— Nagy József timár iparos N.-Körözs-utca
703. számú háza elől a száradni kitett bőrök
közül tűnt el tegnap délután egy darab. A tolvaj
még délután kézrekerült Murvai István cigány
személyében, a ki a lopót bírta a Nagypiaczon
araszította. A rendőrségre kísérték, hol lezárták.
— Berényi Ida Damjanich-utca 485. sz. alatti
lakása szekrényéből tegnap délután elloptak 1
pár cipőt és 124 kor. készpénzt. Tettes kiléte
már ismeretes, elfogatása iránt intézkedés történt.
Elég sok egy napon.

* **Elhunyt aggastyán.** Alig van Nagyvá-
radon ember, aki nem ősmerte a nagyvárad-
i gör. katolikus székesegyház derék főkantortát:
Varju Csórá Györgyöt. Egy félszázadon keresz-
tül szolgálta egyházát, buzgón, szorgalommal,
odaadással, szerény díjazásért, előjáróinak bi-
zalma és elismerése mellett. Otvenhat évig
volt a székesegyház főkantora. Halálát neje
és kiterjedt családján kívül őszintén fájtalja a
becsületes munkának minden tisztelője. Teme-
tése ma, december hó 6-án délelőt meg-
végbe. A család által kiadott gyászjelentés a
következő:

Ozv. Varju Csóra Györgyné szül. Gállos
Zsófia, mint hitves, valamint gyermekei: Ifj.
Varju Csóra György, vallás- és közoktatásügyi
miniszteri szám-ellenőr, Varju Csóra Vazul, gör.
szert. kath. lelkész és neje Major Sylvia, gyer-
mekeikkel: Gabriella, Irénke, Hajnalka, Ilonka
és Sylvia, Varju Csóra Anna és férje Lapus-
teán Vazul, gör. kel. lelkész, továbbá özv. Szi-
lágyi Tódorné, mint sógora és leánya Mária
férj. Pless Jánosné; végre özv. Papp Simonné
és számos rokon nevében a legmélyebb fáj-
dalommal tudatják, hogy a forrón szeretett
férj, apa, após, nagypapa és sógor idősebb

Varju Csóra György, nagyvárad-ujvárosi gör.
szert. kath. székesegyházi főkantort, volt képez-
dei énektanár életének 74 ik, boldog házassá-
gának 50-ik és működésének 56-ik évében,
hosszas és keresztényi békétűréssel viselt su-
lyos betegsége és a halotti szentségeknek átja-
tos felvétele után folyó évi december hó
5-én történt gyászos elhunytát. A meg-
boldogultnak hült tetemei folyó év de-
cember hó 6-án délelőt 11 órakor fognak
a nagyvárad-ujvárosi gör. szert. kath. székesegyházban
leendő beszterelés után a nagyvárad-ujvárosi
közsirkertben örök nyugalomra helyeztetni,
mely végtisztességre az elhunytak barátai és
ismerősei tisztelettel meghívottak. A megboldo-
gultnak lelkiüdvéért az engesztelő szent mise-
áldozat folyó év december hó 8-án, délelőt 8
órákor fog a nagyvárad-ujvárosi gör. kath. székesegyházban az egek Urának bemutatni. Nagyvá-
rad-ujváros, 1902. évi december hó 4-én.
Émléke legyen áldott és örök pihenése nyu-
galmass!

* **Zsidó betlehemesek.** A P. N. írja a kö-
vetkezőket: Tegnap este egy íróársunk békésen
vacsorázgatott családi körében, amikor odakünn
az előszobában megcsendült egyszerre az ének:

Pásztorok, pásztorok,
Hogy Betlehembe
Sietve menve
Lássátok, lássátok!

A következő pillanatban pedig csörtelve, do-
bogva tört be az egész trupp. Némelyik hosszú
szakált ragasztott az állára, némelyik pedig feketére
suvikszolta az arcát és papirkoronát tett a fejére.
Közéjük pedig ott volt cifra papirossal, színes
gyertyácskákkal földiszítva a szent betlehemi is-
tálló. A kis társulat éppen el akarta játszani
a szokásos betlehemes játékot, de az író közbe-
szólt:

— Mit siettek, hisz még nincs itt a kará-
csony?

— Ha nincs, hát majd lesz. Nagyon sokan
vagyunk, hát hamar kell kezdeni.

— Hm! Csak hogy nekem hiába kántáltak. En
zsidó vagyok!

A hosszú csepű-szakállas vigyorogva vála-
szolta:

— Tudjuk, kérem alássan. Hiszen mi is zsi-
dók vagyunk egytől-egyig.

Az író fölháborodva kiáltott rájuk:

— Ejnye azt a! . . . Akkor miért adjátok ki
magatokat betlehemeseknek?

— Hát kérem alássan, mert most már a
Lipótvárosban minden jóra való zsidó megünnepli
a karácsonyt ugyis. Mi vagyunk az »Első Lipót-
városi Izraelita Betlehemes Társulat«. Így legalább
a kereset köztünk marad . . .

* **Merénylet a község házában.** Veszedelemes
betörőt keritettek kézre tegnapelőtt Szamos-Uj-
lakon, a ki hogy menekülhessen, gyilkos me-
rényletet követett el Taxner Antal községi bíró
ellen. Tegnapelőtt este egy vándorló tért be
Litt ann György kocsmájába, a ki arra kérte
a kocsmáros, engedné meg, hogy éjjelre ott
maradhasson. A kocsmáros megengedte, hogy
az éjjelt az ivószobában tölthesse, a hol az ide-
gen egy padra le is feküdt. Éjfél tájban a kocsmá-
rós arra ébredt fel, hogy valaki a sötétben
az ágya körül kotorász. Littmann kiugrott az
ágyból s a sötétben véletlenül elkapott valakit,
a ki nem volt más, mint az ivóban elszállásolt
idegen. A sötétben erős küzdelem fejlődött ki
a kocsmáros és a csavargó között, míg végre
a kocsmárosné lámpát gyújtott és a betörőt
legyűrtek, a kit azután a kocsmáros és a ko-
csisa megkötözve vittek a község házához. Ott
azután elküldtek a községi bírónak, a ki mikor
megjelent, feloldotta a betörő kezeit és az ép-
pen ott lévő egyik községi szolgát elküldte a
csendőrkért. Míg a szolga a csendőrkért
járt, a bíró a kocsmáros jelentésében fagatni
kezdte a betörőt, a ki e közben egy hirtelen
mozdulattal revolvert rántott elő a zsebéből
s azzal a bírónak lött, a kit a golyó mellén ta-
lált. Littmann erre ismét rávetette magát a
merényletre, a kit nehezen ártalmatlanná tett.
A megérkezett csendőrség megállapította, hogy
a merénylet Schramacsek Vincze, egy régóta
körözött veszedelemes betörő, a kinek a revol-
veren kívül két éles kést és több álkulcsot
találtak. A megsebesített bíró állapota élet-
veszélyes s aligha fog felgyógyulni. A merény-
lőt átadták a törvényszéknek.

* **Fizetése képtelen cég.** A bécsi Creditoren
Verein értesítése szerint Sz. Kocsis János nagy-
várad-ujvárosi szabóüzlet tulajdonos fizetése képtelen lett.

* **Elveszett tegnap délután a Nagypiac téren**
egy vég kékszínű virágos 2 ujjnyi széles selyem-
szalag. Megtaláló, ha a rendőrség 4-ik számú
szobájában átszolgáltatja, megfelelő jutalmat kap.

* **Téli alsó ruhák, keztyűk, sapkák, hazai**
készítményű cipők, halinák mérsékelt áron
beszerezhetők

Róth M. Utóda

kalap és angol férfi divat üzletében. — A híres
Fowues féle londoni keztyűk egyedüli raktára.

Angol és francia cizlinderek.

Férfi fehérneműekben nagy választék és méret
után is a legjobb kivitelben készíttetnek.

Igazságszolgáltatás.

A v á l t ó.

Hitelt vesztett, szegényes bórkereskedő
volt évek előtt Révész Samu. A Kossuth Lajos-
utcán volt az a kis bolt, melyben sokkal ke-
vesebbet árult Révész, mint sem felhalmozó-
dott adósságait fizethette volna.

A megszorult ember végre is bűnös esz-
közközöz folyamadott s a nála hitelbe vásá-
roló cipészek nevére váltókat hamisított. Még
pedig furfangos módon, az irni nem tudó
Szekrényi Jánost rábírta, hogy fentmaradt
adósságáról adjon váltót neki. Ez ürügy alatt
egy 100 koronás váltót hamisított Révész
Szekrényi nevére. Majd később megkiáltással
váltókat íratott alá Urbán István és Nagy Jó-
zseffel, melyeket a megbeszellt összegeknél jó-
val nagyobb összegekre állított ki.

E bűnös manipulációk miatt került tegnap
a büntetőbíró elé Révész Samu, s noha dr.
Deési Géza védelmére alapos mentőkövet
hozott föl, a kir. törvényszék a tanúk és írás-
szakértők vallomása alapján bebizonyítottan
látta egy esetben a váltóhamisítást, s így a
Szekrényi nevének hamisításáért 2 havi bór-
tönnel sújtotta Révészt, tekintetbe véve a
számos egyébítő körülményt. Ugyész és védő
felebbezett.

Ítélet a testvérháborúban.

A komádii pörlekedő testvérek ügyében tegnap hirdette ki a kir. törvényszék ítéletét. T. Nagy Istvánt a bizonyítékok elégtelensége miatt felmentették a hamis eskü vádjáról.

Magyarfaló szász tanár sajtópere.

Marosvásárhelyről telegrafálják a Budapesti Tudósítónak: Ma tartották meg az itteni esküdtszék előtt dr. Lassel Jenő, a brassói ág. hitv. evang. főgymnasium tanárának a m. kir. központi statisztikai hivatal sérelmére sajtó útján elkövetett nyilvános rágalmozási ügyének tárgyalását.

Az inkriminált passzusok a népszámlálás eredményeinek a Neues Pester Journal egy számában közölt adataihoz tett következő megjegyzések:

Az összefoglaló ismertetésnek, a mely természetesen csak a mesterkéeltség minden eszközével elért eredményeket tünteti fel s ennek dacára egész Magyarországra nézve, Horvátországot s Szlavóniát is beleértve, az összes népesség felénél kevesebb, vagyis csak 45-46% magyarságot tudott kihozni, lényeges tartalmát a következőkben adjuk.

Továbbá: Ezen mesterségesen elődézett számok természetesen hamis képet adnak a tényleges viszonyokról.

Elnök mindenekelőtt kihallgatja vádlottat személyes viszonyaira vonatkozólag.

Dr. Lassel Jenő született 1867 december 20-án Brassóban, ugyanott lakik, családostól, egy gyermek atyja, ev. ref. vallású, tanár, bölcsészettudor, vagyona nincs, katona nem volt; büntetve volt a brassói kir. járásbírósa előtt könnyű testi sértés vétsége miatt (egy gyermeket bántalmazott) 20 forint pénzbüntetés mint fő-, és 5 forint pénzbüntetés mint mellék-büntetésre.

Ezután az esküdtszéket alakították meg.

Elnök felolvastatja a vádiratot és az arra hozott vádhatározatot, mely a vádiratnak megfelelően dr. Lassel Jenő a btk. 258. §-ába ütköző és 362. §-a szerint minősülő és büntetendő és a btk. 270. §-b) pontja értelmében hivatalból üldözendő rágalmozás vétsége miatt helyezi vád alá.

Lassel Jenő dr. vádlott megértette a vádat, de nem érzi magát bűnösnek.

Magyarul adja elő védelmét. Az a vád emeltetett ellene, hogy az országos statisztikai hivatalt rágalmozta. De vádlott sem mikor a cikket írta, nem volt abban a véleményben, sem most nincsen abban a véleményben, hogy a statisztikai hivatal hamisan járt el; azt hiszi, hogy a cikkből nem is lehet ezt kiolvasni. Nem is volt szándéka ezt írni. A mit írt, azt csak egészen általánosságban írta. A tárgyalás folyik.

SZINHÁZ.

HETI MŰSOR.

Szombat: Loute.

Vasárnap d. u.: Párisi élet, este: Csepürágók.

Hétfőn d. u.: Arany ember, este: Casanova.

Loute.

A vidéki színigazgatók (s a hol színügyi bizottságok anyóskodnak, azok is) tévedésben vannak a Vigszínház műsorát illetőleg. Azt hiszik, hogy a mi Budapestre és Párisba való,

az való mindentűvé. Feledik, hogy Budapesten ezek és ezek járnak színházba, a közönség megoszlik a színházak közt, van mindenféle iránynak különféle színháza, s a ki egyikbe elmegy, tudja miféle szellemű színházba lép. Itt tehát van létjoga a borsos darabnak; a kinek nem tetszik, ne nézze meg, van elég más színház, a hol szórakozást talál.

Vidéken azonban egy a közönség, egy a színház, s nem igen lehet válogatni az előadásokban. S a vidéki ember még hozzá sokkal jobban rá van utalva a színházra, hiszen télen ugyis szórakozás a bálokon kívül. De micsoda szórakozás az, ha az ember minden színházba menet előtt aggódva kénytelen kikutatni, vajjon elviheti-e nővérét, vagy a leányát? Nem is szólva a bérletéről, kiknek legnagyobb része családostól, s a vigszínházi malaczságok kultiválása miatt kénytelen a megfizetett élvezet jórésztől lemondani?

Ha már mindenáron bele kell tölteni a műsorba a színháziródalom szennyesét, tegyék olyan alkalomra, a mikor nem kénytelen mindenki a bérletösszeg elvesztésének terhe alatt megnézni. Adják a Vigszínház darabjait bérlet-szünetben.

A telt ház bizonyos ügyis. Mihelyt pikanteria, van rögtön, a ki pénzt ad érte; példa a tegnapi ház, mely egy sereg bérlet-tavolmaradása dacára is megtelt, ha nem is véges-végig előkelő közönséggel.

Loute a nyakatekert, kacagtatón torz helyzetek netovábbja. Olyan lehetetlenül komikus helyzetek kergetik egymást benne, hogy néhol csak úgy regett a ház a kacagástól. Másutt megint bosszantóan ellapul a dialóg, a mi nem volna olyan nagy baj, mint a sok trágár vicez. Ugy látszik, a szerző nem győzte a raffinált helyzeteket szellemességével felfrissíteni s így a személdombon keresett tollának segítségét. Így csuszott a darabba egész sor Magyar Figaróba való ostobaság, a melyek nélkül bizony jórészt meglehetne. Hja persze, akkor megint nem csinálna telt házat a botránkozókiból.

A szereplők közül különösen ki kell emelnünk Tóth Eleket és Deési Alfrédet. Tóth Elek egész lélekkel, igaz természetességgel játszott s ezért hatott oly közvetlenül; míg Deési szerepének komikus színészt mindenkor a legjobban kiemelte s már megjelenésével megkacagattatja a házat. A czimszerepet H. Novák Irén adta pompás új ruhában. A becsipési jelenet igen jól sikerült, de egyebütt egy kis párisi könnyedség és jókedv elkelt volna. Ilyen komoly és csöndes hőlgyről bajos annyi pajkosságot elhinni. Bajos volt Krasznayról is, a ki, ha öreget játszott is, de nem egy vidéki lumpot, hanem egy előkelő párisi réét kellett volna adnia. Egyébként szerepe hangulatát pompásan eltalálta és sok derűtséget okozott. Kisebb szerepekben megfélelt Szathmáry, Bognár, Pogány Janka, Benkő Jolán, Kulinyi M., Peterdy Etuska és Antalffy Margit. A két rendőr azonban oly esetlen volt, hogy őket kellett volna becsukni.

A rendezésben Krasznay ügyeskedett.

Dr. K. A.

Előadások a kettős ünnepeken. Vasárnap és hétfőn, a kettős ünnepeken, négy előadás lesz a Szigligeti-színházban. Vasárnap délután Offenbach operett, a vidám és kedves »Párisi élet«-et játszik. Este a »Csepürágók« a már jelzett kitérő új szereposztásban. Hétfőn délután Jókai népszerű darabja, az »Aranyember«, este »Casanova« operett kerül színre.

Szigligeti-Színház.

Folyószám 79.

Bérlet 64. sz.

Ma szombaton, 1902. december 6-án:

LOUTE.

Bobózat.

SZEMÉLYEK:

Dupont	—	—	—	Tóth Elek
Castillon	—	—	—	Krasznay Andor
Fracotin	—	—	—	Deési Alfréd
Baburon	—	—	—	Szathmáry Arpad
Bru	—	—	—	Bognár J.
Loute	—	—	—	H. Novák Irén
Des Echangettené	—	—	—	T. Pogány Janka
Renée, leánya	—	—	—	Bilkey Irén
Marchaisonné	—	—	—	Benkő Jolán
Julie, szobalány	—	—	—	Kulinyi Mariska

HELYARAK: Nagypáholy 7 frt. földszinti és első emeleti páholy 6 frt. Másodemeleti páholy 4 forint. Zsölve 1 frt 50 kr. Kőrszék 1 frt 20 kr., Támlaszék 1 frt. Erkölyülés 1-ső sor 90 kr., középső 2-ik sor 50 kr. Erkölyülés oldal 2-ik sor 40 kr. II. emeleti zártzék 30 kr. Földszinti állóhely 50 kr., Diák és katonapajty a földszintre 30 kr. Karzati állóhely 20 kr. Egy szinlap 10 kr.

Jegyek előre válthatók színház jobb oldalán, a bérhazzal szemben, d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénztárayitás 7 órakor.

A holnapi előadásra jegyek már d. u. 3 órától előre válthatók.

Kezdeté fél 8 órakor, vége 10 órakor.

Holnap vasárnap, december 7-én:

Délután 3 órakor félhelyárrakkal:

Párisi élet.

Operette.

Este 7 $\frac{1}{2}$ órakor rendes helyárrakkal:

Csepürágók.

Operette.

TÁVIRATOK.

A puchoi mandátum.

Pucho, decz. 5. A Magyar Távirati irodának táviratozzák, hogy a választás zórórát hajnali 1 $\frac{1}{2}$ órára tüzték ki. A választási elnök reggel 1 $\frac{1}{4}$ órakor hirdette ki a választás eredményét, a mely szerint Sipeky Sándor szabadelvűpárti jelölt 20 szótöbbséggel győzött Baró Kaas Ivor ellenében. A szavazásnak hajnalig való elhúzásából és a szerfőlött gyanus 20 többségből úgy látszik, hogy Trencsénben még mindig kísért Szalavszky szelleme. A mandátumot — hír szerint — meglámadják. A pánsziárok és lutheránusok mindannyian a szabadelvű párti jelöltre adták szavazatukat.

Romantikus letartóztatás.

Budapest, decz. 5. (Saj. tud. táv.) Bohmicsek Józsefet, a ki ez év elején egymásután fosztogatta ki ezreket őrző pénzszekrényeket, ma, esküvője lakomáján letartóztatták, s menyasszonya mellől, frakkban, czilinderben hurczolták fogházba.

Halálos párbaj.

Szombathely, decz. 5. (Saj. tud. távir.) Stieder György magánzó Ernst Géza ügyvédet párbajban agyonlötte. A párbajra perbeli összeszólalkozás adott okot. Az áldozat unokaöccse Ernst Kelemen főrendiházi alelnöknek.

A függetlenségi párt és a német vámtarifa.

Budapest, decz. 5. (Saj. tud. táv.) A függetlenségi párt értekezletén elhatározták, hogy holnap Kossuth meginterpellálja a miniszterelnököt: mit szándékozik tenni a német vámtarifával szemben.

Ratiu meghalt.

Nagy-Szeben, decz. 5. Ratiu János dr. ügyvéd, az ismert nemzetiségi igazgató, a feloszlott román komité volt elnöke, ki a memorandistákat Bécsbe vezette a császárhoz, amiért aztán Tordán macskazenét kapott, s a kit 1894-ben a memorandum-pörben mint fővádottat egy évi és három havi államfogházra ítélték, legnap este itt 75 éves korában meghalt. (M. T. I.)

REGÉNY-CSARNOK.

Tüzzel-vassal.

Irtá: Sienkiewicz Henrik.

155

— Az ugy-e, én vagyok?
— Talán, ha ugyan kánya valóban és nem sólyom... mégis kánya... Most már semmit sem látok... Hát tájékában, permetező vízpárában jelenj meg látomás! Óh, mennyi katoná! Annyi ember, mint a fa az erdőben, homokszem a pusztában! Es te állsz az élőkön és három lófarkat visznék előtted.
— Velem van Heléna?
— Nincs veled, egyedül vagy.
Kis ideig megint hallgattak. A kerék zakatolásától reugett az egész ház.
— Jaj! Mennyi vér! Sok vér, sok hulla! Sok farkas és keselyű! Mindenütt halottak! A kéklő látóhatárig csupa halott és vér!
Hirtelen szél jött és egyszerre szétszórta a vízcseppek felhőjét a kerékről. A malom mellett előbukkant Cseremis alakja, egy kötés fával a hátán. A leány rákiáltott:
— Hé, Cseremis, ereszd le a zsilipet!
— A törpe meglátszotta a patak futását, a leány pedig lement a vízhez, hogy megmossa az arcát és a kezét. Bohun beléveszett a gondolataiba s csak a Horpyna közeledtére riadt föl.
— Nem láttál egyebet is? kérdezte.
— Amit láttam, azt elmondtam, nem titkoltam el semmit.
— Nem hazudol?
— A bátyám fejére esküszöm, hogy igazat beszéltem. Hát karóba huzzák a szegényt! Sajnálom a fiut. De nemcsak reá vár halál!

Mennyi halottat láttam! Sose láttam még ennyi tetemet, óriási egy ütközet lesz ez!
— És a Heléna feje fölött egy kánya szállongott?

— Igen.
— Es koszorus volt a homloka?
— Koszorus a homloka, fehér ruha a testén.

— Honnan sejtet, hogy én vagyok a kánya? Hát az a fiatal lengyel lovag az, akiről már beszéltem neked?

A leány összeráncolta a homlokát és gondolkozott.

— Te voltál. Ha a lengyel volt volna: sas szállongana a feje fölött.

— Hát! Isten! Akkor hát nyugodt szívvel adhatom ki az indulásra a parancsot. Ma éjjel tovább megyünk.

— Ugy is kell.
— Igazad van, Chmielnickij és Krsywnos parancsolta. A háború dolgában is igazad van, mert Chmielnickij levelében is egy nagy ütközetről olvastam.

Olvasni ugyan nem tudott Bohun, de szeretett büszkélkedni a műveltségével. A leány különben is kedvre derítette.

— Sokra viszed, hetman lesz belőled. Olyan tisztán látiam magam előtt a három lófarkat, mint a tulajdon öt ujjamat!

— Hetman leszek, hercegisasszony lesz a feleségem, parasztleány nem is illenék hozzám! Nem cserélek aztán semmiemű lengyellel!

Bohun az istállóba sietett, hogy parancsot adjon az indulásra. Horpyna ebédet főzött. Estére indulásra készen állottak a katonák, de Bohun éppen nem sietett. Benn ült a szobában, egy csomó szőnyegen, a lanttal a kezében és sóvárogva nézte szerelmesét, aki a szoba másik sarkába menekült előle és ott áhítatosan forgatta olvasóját, rá sem bederítve a kozákra, aki minden mozdulatát mohó szemmel leste, minden sóhajtasát fölfogta s nem tudta, hogy miképpen válják el tőle. Minden pillanatban szóra nyitotta a száját, de összeszorult torkán egy hang se jött ki. A halovány, mozdulatlan arc, amely ridegen meredt meg, ha a pillantása érte, elvette a bátorságát.

Sobasem látta olyannak a leányt, s ahogyan elnézte, önkénytelenül is eszébe jutottak a Roslogiban töltött esték. Ott ült a Kurcevicekkel a hatalmas tölgyfaasztal körül, a hercegisasszony virágmagvakat hámozott ki a hüvelyükből, a fiatalok kockát vetettek, ő pedig epe-dezve, sóvárogva nézte a leányt, akárcsak most. De akkor boldog volt Bohun, mert érdeklődéssel hallgatta a lány, mikor a harczairól beszélt, s nem egészen remegett meg a piros ajka az izgalomtól és szinte csodálattal érte az arcát meleg, bársonyos tekintete. Most rá sem nézett Heléna. Ha akkor megpöngette a lantját, barátságosan ráintett feléje és most, amikor a hatalmasban van, amikor fegyveres kézzel magához ragadta s a zsákmánya, a rabszolgája lett, hogy parancsolhatna neki, mégis úgy érzi, hogy abban az időben sokkal közelebb állott hozzá. A

Kurcevicekkel testvérként élt együtt és a nővérek nemcsak az imádottja, de szinte a rokona volt. (Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Értéktáza.

Budapest, decz. 5.

Oszták hitel	662 --
Magyar hitel	697 --
Alapvasút	687 50
Államvasút	465 --
Magyar pénzügy	464 50
Szállítási	---
Wagon-kölcsön	---

Határárak.

Budapest, decz. 5.

Buza októberre	---
Buza áprilisra	7.78
Tengeri	5.82
Rozs okt.	6.71
Zab ápr.	6.89
Káposzta, repce, aug.	11.90

Államháztartás.

a budapesti áru- és értéktáza 1902. decz. 5-6.

Magyar aranyjárdék 4%	120.20
Magyar koronajárdék	97.95
Magyar vasúti kölcsön aranyban 4,10%	---
Magyar vasúti kölcsön ezüstben 2,10%	---
Magyar keleti vasúti államkölcsön 1876-ból	---
Magyar földterhermentési kötvény 4%	98.20
Kamatmentes jog megváltási kötvény	100.---
Rosváth-szlávón földterhermentési kötvény	98.---
Magyar nyereség-sorsjegyek-kölcsön	199.50
Tesztatálványozás szerződési sorsjegyek-kölcsön	156.50
Oszták járdék papírban	100.50
Oszták járdék papírban	100.50
Oszták járdék aranyban	120.50
Oszták korona járdék	100.25
Oszták államsorsjegyek	151.50
Oszták magyar bank részvény	15.50
Magyar hitelbankrészvény	7.8.---
Oszták hitelintézet részvény	683.---
Párisi visita	1.08
20 frankos arany (Napoleon'dor)	117.05
Németbirodalmi márka	23.40
Londoni visita	96.25
20 márkás arany	23.48

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Kiadó magtárak.

A Nagyvárad Takarékpénztár tulajdonát képező katonavárosi Weinberger-féle gyári helyiségben levő üres magtárak

azonnal bérbevehető.

Ertekezhetni a Nagyvárad Takarékpénztárnál.

Amerikai áruház

Fő-utcza,
színházi Bazár-épület.

Előleges jelentés!

E héten a karácsonyi vásár kezdetét vette. Óriási halmaz áruk érkeztek, a melyek bámulatos olcsó árak mellett lesznek eladva.

Minden rőfös-árakban meglepő nagy választék!

Különös figyelmet érdemel:

az a nagymennyiségű selyem-, szövet-, flanel- és barchend-maradékok, a melyek most

eladásra kerülnek

minden elfogadható olcsó árban

s így

karácsonyi ajándékoknak

igen alkalmasak!

FLEGMAN ÁRMIN
Nagyvárad, Bémer-tér

FLEGMAN ÁRMIN
Nagyvárad, Bémer-tér

Igen tisztelt vevőim!

Szives tudomására hozom, hogy az alant felsorolt czikkeket

e hó végéig tetemesen leszállított árakban árusítom.

Néhány ezer méter fekete
és színes selyemmaradék 50 krtól feljebb
Színes és fekete ruha-
szövetek 20 » »
Francia himzett batisztok 35 » »

Az összes raktáron levő Tennis-posztó,
szövet és selyemblousok 1.— frttól felj.
Barchet, posztó, cloth és se-
lyem alsószoknyák 1.50 » »
Szörme-Collierek, karmantyuk 1.50 » »

Diszövök és csattok félárban.

Továbbá értesitem a n. é. közönséget, hogy

kész női és leány-felöltő raktáram

dusan van felszerelve és hogy e czikkeket is a rendes áraknál *jóval olcsóbban* bocsátom áruba. — Tisztelettel

Flegman Ármin Nagyvárad, Bémer-tér.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

SZENT LÁSZLÓ KÖNYVNYOMDA

Nagyvárad, Apáczai-utca 3. szám.

Művek

folyóiratok, hírlapok,
vonalzatok,
gazdasági nyomtatványok,
egyházi, községi
és egyéb
hivatalos nyomtatványok,
körlevelek,
levélborítékok.

Elvállal és készít:

izléses kivitelben
mindennemű

nyomdai munkákat

jutányos árak mellett.

Vidéki rendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Levélfejek,

számlák, falragaszok,
báti meghívók,
tánczrendek, étlapok,
naplók,
palackfeliratok,
névjegyek,

gyászlapok

stb. a nyomdai szakba
vágó nyomtatványok
készítése.

A lat. és gör. szert. kath. egyházmegyei nyomtatványok

raktára.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.